

*Канд. екон. наук, старший
викладач кафедри управління
державними і корпоративними
фінансами*

В. В. Масалигіна

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПЛАГІАТ У НАУКОВИХ КОМУНІКАЦІЯХ

Плагіат – це використання фрагмента (або фрагментів) тексту іншого автора без посилання на його роботу, а також це використання будь-яких інших форм інформації з чужої роботи, нової назви, явища або закономірності.

Проведений аналіз цього виду порушення професійної моралі наукової спільноти дає змогу дійти висновку про те, що причини існування плагіату багатоликі і різноманітні, оскільки наука, будучи частиною суспільних відносин, які швидко змінюються у часі, відтворює багато рис їх стану.

Отже, можна виокремити такі основні причини збільшення кількості плагіату в наукових комунікаціях:

- поява технічних засобів, які сприяють зростанню спокуси плагіату, формуванню екранного мислення;

- масове володіння персональними комп'ютерами, ноутбуками, айфонами, смартфонами;

- відсутність у курсах інформатики розділів, що ознайомлюють користувачів з етичними і правовими нормами користування комп'ютерами й Інтернетом;

- відсутність у системі середньої і вищої освіти предметів, пов'язаних з етикою, брак викладання самої етики або курсу історії етичних навчань у більшості закладів вищої освіти України;

- гонитва за кількістю опублікованих статей як показником «ефективності» окремого вченого й науково-освітніх установ і посилення ролі управлінсько-бюрократичних засад у науці, вищій освіті і суспільстві в цілому;

- престижність наявності наукових ступенів у людей, не зайнятих безпосередньо наукою, а керівників на різному рівні – різними видами наукової й освітньої діяльності, у тому числі міністрів, депутатів, працівників ЗВО, чиновників від науки й освіти;

- низька оплата праці в науці й освіті порівняно з іншими видами громадської праці, особливо порівняно з бізнесом, унаслідок чого отримання наукового ступеня стає метою й засобом поліпшення матеріального становища і статусу в науці й освіті.